

Allikas: Rahvusarhiiv, ERA.36.1.124 (Moskva KOK kirjavahetus Moskva Eesti saatkonnaga), lk. 290–291p

Veebis: http://www.ra.ee/dgs/_purl.php?shc=ERA.36.1.124:344

Samuti: Rahvusarhiiv, ERA.33.1.2 (Siberi Kontroll-Opteerimise Komisjoni dokumendid), lk. 53

Veebis: http://www.ra.ee/dgs/_purl.php?shc=ERA.33.1.2:109

Koostamise aeg: 15./16. aprill 1921 ja 24. mai 1921 (Riigi Teatajas ei ilmunud)

Sissetulnud 3/6–21.nr°1106

Ärakiri

Eesti Vabariik
Välisministeerium
Vene Osakond.
31 mail 1921.
nr° 9761.

Saatkonnale Moskvast.

Saadand Teile juhtnööriks ära kirja Siseministri kirjast 15/IV.nr° 8249 – Komisjonile antud volituse opteerimise teadaannete tagasilükkamise ja muulaste opteerimise kohta ja teatan täiendava Siseministri resolutsiooni: „Muulaste vastuvõtmise toimetust komisjonide kätte mitte anda. Siseriigis peasevad muulased Eesti kodanikkudeks raskusega ja teatava kodaniku staashi järele. Eesõigust võrreldes sisemaa omadega, anda muulastele Venemaal, oleks lausa ülekohtune ja poliitiliselt halb. 24.5.21. Einbund.”

Vene osakonna juhataja eest /SAAR/:

Sekretäär /allkiri/.

Algkirjaga ühtlane: /Allkiri: P. Jõgi/

Sekretäär.

Ärakiri ärakirjast

Eesti Vabariik
SISEMINISTEERIUM
Administratiiv asjade
PEAVALITSUS
16. aprillil 1921 a.
№8249 p.
TALLINN

Välisministeeriumile

Kodakondsuse opteerimise teel valgub Eestisse palju niisuguseid isikuid, kes siin, riiklitselt seisukohast vaadates, mingit kasu ei too, vaid enim kahjulikud on, aidates suurendada nende arvu, kes seltskondlisest toetusest elavad ja tööd ehk abi otsides linnavalitsuste hoolekande osakondi ja teisi asutusi tülitavad. On ka neid kes Venemaal, kuigi mitte külluses elades, siiski läbi said, kuid siia jõudes oma lootustes petetud saavad, sest et nende tööala, mis nõukogude Venemaal kõige pahe pääle vaatamata siiski elu ülevalpidamist teatava mõõduni võimaldas, siin aga seda ei võimalda, sest et sellel tööalal siin pakkumine suurem on kui nõudmine ehk jälle suuremat oskust nõutakse näituseks, bürootööde alal.

Palujaid meelitab siia lootus kodumaal maasaamise peale ka neid, kellel praegu omal maa ja majapidamine võersil võrdlemisi lahketes oludes elamist võimaldavad. Kuigi neil soov on armsale kodumaale tagasi pöörata, ei või neile praegusel momendil vastu tulla nende soovi täitmisel, kuna meil lootust ei ole neid lähemal ajal maaga varustada, sest esimeses järjekorras on sarnaseks varustamiseks õigus meie vahvatel sõduritel ja selle järele neil, kes meile rasketel aegadel kodumaal viibisid ja sõjaraskusi kandsid. Praegusel ajal vabasid maid ei ole ja sellepärast oleks asjata lootust anda maasaamise pääle kodumaal nendele, kellel võõrsil maa on, mis elamist võimaldab, ja mida Eestisse minnes käest äraandma peab. Igatahes jääb nendel edaspidi lootus Eestisse pääseda, kui olud paranevad.

Sellepärast otsustati nõupidamisel Siseministeeriumis, millest osa võtsid Põllutööminister ja Välisministeeriumi esitaja, opteerimise alal järgmist korda maksma panna üleliigse optantide sissevoolu takistamiseks nii nende eneste kui ka riiklites huvides.

Tagasi lükata tulevad opteerimise palved nende poolt:

- 1) kes on üle 50 aasta vanad ja ilma varanduseta, kui nad mitte perekonna hulka ei kuulu, kus tarvilisel määral tööjõulisemaid isikuid olemas on;
- 2) kes alla 55 a. vana, kuid töövõimetud ja varanduseta;
- 3) kes ainult siia toitmisele tulevad ja kelle toitjad perekonna liikmed Venemaale jäävad;
- 4) kes Venemaal teiste kulul elavad või teiste ülevalpidamisel on kellel Eestis lähemaid sugulasi või perekonna liikmeid ei ole kes neid kohustatud oleks ülevalpidama;
- 5) kes põldu harivad ja kellel maa ja majapidamine alles;
- 6) kantselei, kontori ja teiste sarnaste asutuste ametnikud ja äriteenijad, kui nad mitte eriteadlased ei ole.

Kõik eestlased, kes tööjõulised ja varandusega, ehk kuigi varanduseta aga töö- ja tegujõulised produktiivseks tööks Eestis, on endiselt soovitavad. Töövõimetuid, rahvusmajanduslikult mitte produktiivseid elanikke, tuleb kindlasti tagasi hoida kuigi nad Venemaal viletsuses ja hädas.

Et mitte kodumaa asutusi koormata teadete kogumisega optantide kohta, nagu seni, leiab Siseministeerium võimalikuks volitada opteerimise Komisjonid tagasi lükkama nii eestlaste kui ka muulaste opteerimise palveid ilma Siseministeeriumile läbivaatamiseks saatmata.

Selle tõttu ei tarvitse komisjonid edaspidi kõiki teadaandeid opteerimise asjus Siseministeeriumi saatagi, vaid ainult nende palved, keda komisjonide arvamise järele võiks kodakondsusse vastu võtta. Kõik teised teadaanded tulevad otse komisjonide eneste poolt tagasi lükata.

Sõjapõgenejate asjus tuleb samas korras talitada. Muulaste kohta jäävad kõik Siseministeeriumi endised korraldused maksvaks.

Kõikist sellest palun Välisministeeriumi kontroll-opteerimise komisjonidele teada anda täitmiseks.

SISEMINISTER Einbund /allkiri/

Administratiiv asjade Peavalitsuse juhataja k.t. /allkiri teisel versioonil: August Mölder/

Ärakiri ära kirjaga ühtlane: /allkiri: P. Jõgi/

Sekretäär.